

Dans

INTERVIEW SHARON EYAL EN GAI BEHAR

Mensenmachine

Op festival Julidans gaat vandaag nieuw werk in première van **Sharon Eyal** en **Gai Behar**. Waarom wil iedereen zo graag werken met deze sterchoreografen uit Israël, die ook werk maken voor catwalk en clip?

Door **Annette Embrechts** Foto **Eva Roefs**

Ze zijn net geland op Schiphol en eigenlijk wil het Israëlische duo Sharon Eyal (50) en Gai Behar (44) het liefst direct de zaal in, om backstage te repeteren met hun dansers, die eindelijk uit alle delen van de wereld weer mogen samenkomen. Hun internationaal gezelschap Lev heeft door de pandemie zo lang niet kunnen toeren dat het extra aandacht vergt om de groep klaar te stomen voor een grote buitenlandse première. Al voelt Amsterdam vertrouwd: het festival Julidans heeft ook de eerste twee voorstellingen uit hun *Love Cycle* gepresenteerd. Bij andere internationale dansfestivals, zoals Schrittmacher in Zuid-Limburg, is Lev ook een graag geziene gast. Bovendien zijn ze ook gastchoreografen bij het Nederlands Dans Theater in Den Haag, waar ze komend seizoen *Bedroom Folk* (2015) gaan vernieuwen.

Maar goed, alles voelt toch anders aan het begin van zo'n net opgestarte, internationale tournee. Gelukkig konden ze als duo wel doorwerken, bijvoorbeeld aan hun samenwerkingen met Dior en de indie-rockband The National of aan hun residenties op het dak van het beroemde Peckham Car Park in Londen. Hun dansers daarentegen waren afhankelijk van het openen van de theaterdeuren. Maar nu is het eindelijk zover.

Gaat het dan toch goed komen met

de liefde in het laatste deel van hun trilogie over hartstocht? Deel 1, *OCD Love* (2013, Nederlandse première in 2015) was een tikkende tijdbom, gemaakt op het hartverscheurende gedicht van slampoët Neil Hilborn, die vertelt over hoe hij niet kan liefhebben vanwege een obsessief compulsieve dwangstoornis. In het dreigende *Love Chapter 2* (2017) was de liefde ook al geen vrolijke bedoening, door de monotone vuistslagen van geïsoleerd bewegende dansers, balancerend tussen angst en extase.

Vandaag presenteert Julidans de Nederlandse première van het slot van de liefdescyclus, dat behalve vier dagen in Internationaal Theater Amsterdam ook donderdag in Heerlen is te zien, tijdens Schrittmacher. In *Chapter 3: The Brutal Journey of the Heart* (2019) belooft het hippe Israëlische duo Sharon Eyal (50) en Gai Behar (44) dat iets wat kapotgaat soms kan worden gerepareerd. Mogen we dat positief interpreteren?

'Nee, nee!', haast Eyal het vleugje optimisme te temperen. 'Misschien is dit derde deel wel nóg tragischer. Het gaat over het verlangen naar herstel, over al die wanhopige pogingen het goed te krijgen. En dat het leven soms na een tijdje toch zelf de ravage opruimt, via een omweg.'

Wie op grond daarvan verwacht een cynisch koppel te treffen, komt bedrogen uit. Tijdens het gesprek – een van de zeldzame interviews die Eyal en Behar over hun werk geven – grijpen ze regelmatig als vanzelf elkaars hand en is hun verbondenheid voelbaar.

Bijna twintig jaar vormen ze een stel, zowel privé als artistiek. Sinds 2013 runnen ze samen hun gezelschap Lev, vernoemd naar het Hebreeuwse woord voor hart. Af en toe excuseren ze zich wanneer ze samen Behars telefoon opnemen om zoonlief van 12 en dochterlief van 19 te woord te staan, die ook net zijn geland in Amsterdam.

Danser en choreograaf Eyal en voormalig feestorganisator Behar

behoren tot de eredivisie van de moderne dans. Zij danst al vanaf haar 4de, omdat ze als kind al altijd hyper was. Hij komt uit een creatief gezin, moeilijk maar warm en open. Ze ontmoetten elkaar in het bruisende nachtleven van Tel Aviv. Vanaf het begin van hun professionele samenwerking in 2005 worden ze wereldwijd door toonaangevende gezelschappen gevraagd werk te maken. In Den Haag hebben ze bij het Nederlands Dans Theater inmiddels vier bejubelde choreografieën gemaakt, waaronder het prijswinnende *Salt Womb* (2016).

Inmiddels is het duo uit Tel Aviv doorgestoten tot de Champions League. Iedereen lijkt wel iets met het innovatieve stel te willen en dat heeft alles te maken met de hypnotiserende vibe die uit hun werk spreekt. Op een pulserende technobeat van hun vaste dj Ori Lichtik maken dansers hyperprecieze bewegingen, bijna mechanisch, op langgerekte benen die aan spinnenpoten doen denken. Soms lijken ze kraanvogels of bidsprinkhanen, trillend op een te hete ondervloer. Hun dansers sidderen hoog op hun tenen alsof ze op hoge hakken lopen.

Hun werk heeft iets buitenaards en tegelijk sensueel; je wordt verleid mee te reizen naar een andere planeet. In hun geoliede mensenmachine zijn mannen en vrouwen uitwisselbaar. Niet vreemd dat ze daarom inmiddels ook in de modewereld een gewild duo vormen.

Sinds drie jaar werken ze intensief samen met het modehuis Dior. Het begon met de voorjaarscollectie in 2018. Eyal, zelf ooit model geweest, maakte samen met Behar de choreografie en soundtrack voor die modeshow. Hun dansers zinderden op de catwalk rondom de modellen. Sindsdien volgden onder meer shows bij de presentatie van de najaars- en wintercollectie in Versailles. Dior-icoon Maria Grazia Chiuri ontwierp op haar beurt de kostuums voor *The Brutal Journey of the Heart*.

Boven: *The Brutal Journey of the Heart*. Onder: een choreografie voor een Dior-modeshow.
Foto Stefan Dotter, Getty

Het gaat ze niet om de glamour van de modewereld. 'Het gaat ons om de chemie tussen mensen, altijd. Grazia Chiuri is supercreatief. Ze is de eerste vrouw die de creatieve leiding heeft van het 75-jarige modehuis.' Eyal deelt haar strijd om voor vrouwen op te komen. Zo ontwierp de creatief directeur van het modemerk T-shirts met de opdruk 'We should all be feminists'. En ze delen hun liefde voor zwart, de kleur van elegantie en een kleur die het silhouet van het lichaam accentueert, iets wat in de

dans belangrijk is. Voor *The Brutal Journey of the Heart* bedacht Grazia Chiuri doorschijnende body's met een ragfijne rood-zwarte pentekening erop.

Ook de beroemde New Yorkse indie-rockband The National deed een beroep op Eyals hypnotiserende improvisatietalent. 'Regisseur Mike Mills belde mij op of ik een solo wilde dansen in de videoclip *Hairpin Turns*. Ik was al fan van de muziek van The National en mocht alles volledig zelf

Museum Catharijne Convent

Maria Magdalena
de tentoonstelling

25 juni 2021
t/m 9 januari 2022

Lev

Sharon Eyal en Gai Behar hebben hun gezelschap Lev vernoemd naar het Hebreeuwse woord voor hart. Daarnaast is het een afkorting. Voordat ze hun krachten bundelden was Eyal sterdanseres bij Israëls be-

roemde Batsheva Dance Company en vormde muziekproducer Behar een spil in het nachtleven van Tel Aviv. In 2013 begonnen ze Lev, omdat ze het hele creatieve proces graag zelf in de hand wilden hebben.

‘We zitten continu in een creatief proces, dat alleen stopt door de deadline van een première’

een keer vroeg naar een repetitie van haar werk te komen, bleken ze niet uitgepraat te raken.

Eyal: ‘Gai stelde vragen die we in de danswereld niet gewend waren, over de vibe, de ambiance, het momentum, de sound, de ervaring. Het ging hem om het totaalplaatje, niet om een choreografie op muziek. Sindsdien maken we alles samen.’

Behar: ‘We maken nooit een choreografie van een bepaald aantal minuten. We zitten continu in een creatief proces, dat alleen stopt door de deadline van een première. Daarna pakken we het proces weer op en maken iets nieuws.’

Behar zegt eerlijk dat de internationale verzoeken om samen te werken ze wel een beetje overdonderen. Ze koesteren hun eigen gezelschap, dat ze juist in 2013 hebben opgericht om volledige zeggenschap te hebben over de organisatie van het maakproces. ‘Vooralsnog kijken we gewoon naar wat ons rooster toelaat.’ En dan vliegen ze de foyer uit, op weg naar hun dansers.

Chapter 3: The Brutal Journey of the Heart van Sharon Eyal & Gai Behar door Lev. Te zien tijdens Julidans, 9, 10, 12 en 13/7, Internationaal Theater Amsterdam en tijdens Schrittmacher, 15/7, Parkstad Limburg Theaters, Heerlen.

beslissen en doen, van make-up tot motoriek. Dat is voor mij ontzettend belangrijk. Ik sluit geen compromissen. Ik wil zelf de regie over het totaal hebben.’ Ook in de video *Hey Rose* danst Eyal een weg naar binnen, naar het onderbewustzijn van het karakter dat eerder door de actrice en Oscarwinnaar Alicia Vikander werd vertolkt in de korte film *I Am Easy to Find* van The National.

Over de vraag of de samenwerking een vervolg krijgt, hullen ze zich veelbetekenend in stilzwijgen. ‘Dat zal de

‘Toen ik eind jaren negentig Gai dansend op een rave tegen het lijf liep, was ik op slag verliefd’

tijd leren. We plannen niet al te ver vooruit. We volgen ons instinct.’

Ze overleggen even of ze al wat mogen zeggen over een nieuwe spannende samenwerking binnen de muziekwereld, die voortkomt uit hun residentie in het Peckham Car Park in Londen. Behar: ‘We gaan waarschijnlijk iets produceren met het Britse label Young, voorheen Young Turks.’ Hij zegt zich verwant te voelen met oprichter Caius Pawson, die net als hij in zijn tienerjaren begon met de

organisatie van illegale raves.

Over het het geheim van hun succesvolle samenwerking is Eyal zonnklaar: die schuilt in de chemische cocktail van vertrouwen, intuïtie en liefde. ‘Toen ik eind jaren negentig Gai dansend op een rave tegen het lijf liep, was ik op slag verliefd. Er was voor mij geen ontkomen aan. Ik voelde het in mijn hele lijf.’ Behar: ‘Bij mij duurde het iets langer, ik was jonger, verward.’ Maar toen de sterdanseres en huischoreograaf van de Batsheva Dance Company hem daarna